

Sygn. akt VIII C 1410/14

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia: 3 grudnia 2014 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia -Śródmieścia Wydział VIII Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: **SSR Anna Martyniec**

Protokolant: **Bernadeta Piskorek**

po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 2014 r. we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W.

przeciwko: D. K.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego D. K. na rzecz strony powodowej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. kwotę 329,04 zł (trzysta dwadzieścia dziewięć złotych cztery grosze) wraz z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym liczonymi od dnia 16 czerwca 2014 r. do dnia zapłaty;

II. oddala dalej idące powództwo;

III. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 113,50 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. wyrokowi zaocznemu w punkcie I i III nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 16 czerwca 2014 r. strona powoda (...) S.A. z siedzibą we W., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego D. K. kwoty 645,90 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu podała, iż pozwany zawarł z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P., za pośrednictwem serwisu internetowego (...), umowę pożyczki. Wypełniając formularz pozwany oświadczył, iż zapoznał się i akceptuje tabelę opłat i prowizji, w tym także opłat windykacyjnych oraz postanowienia umowne. Wskazała, iż kwota pożyczki została w całości przelana na rachunek bankowy pozwanego, a pozwany zobowiązał się zwrócić kwotę pożyczki powiększoną o opłatę przygotowawczą, odsetki w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP oraz opłaty manipulacyjne, w tym koszty związane z ustanowieniem zabezpieczenia spłaty pożyczki, określone w tabeli opłat i prowizji. Pozwany pomimo wielokrotnych wezwań do zapłaty nie wywiązał się z obowiązku świadczenia. Na kwotę żadaną pozwem składają się: kwota pożyczki – 250 zł, koszt poręczenia – 75,90 zł, koszt odsetek – 3,30 zł, koszty windykacji - 320 zł. Podniosła, iż poniosła znaczne koszty obsługi przeterminowanego zadłużenia (konieczność każdorazowego generowania oraz rozliczania aktualnego stanu zadłużenia, koszt wysyłki korespondencji, koszt obsługi prawnej, koszt dodatkowego wynagrodzenia pracowników w tym w szczególności obsługujących ręcznie przeterminowane pożyczki, dodatkowe koszty obsługi rachunkowej, zwiększony koszt utrzymania indywidualnego konta pożyczkobiorcy w banku, obciążenie wierzyciela utrzymaniem pożyczki z pożyczonego kapitału), w związku z

czym na podstawie § 4 ust. 1 regulaminu udzielania pożyczek naliczono opłaty windykacyjne. Wskazała, iż na mocy umowy przelewu nabyła od (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W. wierzytelność wynikającą z zawartej przez pozwanego umowy.

Pozwany nie złożył wyjaśnień ani nie zażądał przeprowadzenia rozprawy w jego nieobecności.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

W dniu 29 listopada 2013 r. pozwany zawarł z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. umowę pożyczki gotówkowej numer (...), na podstawie której (...) Sp. z o.o. udzieliła pozwanemu pożyczki w kwocie 250 zł, a pozwany zobowiązał się zwrócić kwotę pożyczki, powiększoną o należne odsetki oraz opłaty w terminie do dnia 29 grudnia 2013 r. W umowie zastrzeżono, iż oprocentowanie pożyczki wynosi 16 %, a łączna kwota do spłaty wynosi 329,04 zł. Ponadto w umowie wskazano, iż w przypadku nieterminowej spłaty pożyczki, pożyczkodawca od pierwszego dnia po terminie płatności, nalicza koszty i opłaty związane z obsługą nieterminowej spłaty pożyczki, na które składają się:

- karne odsetki od niespłaconej w całości lub części pożyczki netto w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP w skali roku naliczane do momentu całkowitej spłaty pożyczki;

- opłaty za sms przypominający o spłacie pożyczki – koszt sms 20 PLN. Sms jest wysyłany do pożyczkobiorcy w 7, 14, 21 i 28 dniu od terminu wymagalności pożyczki;

- opłaty za pisemny monit wysyłany listem zwykłym przypominający o spłacie pożyczki – koszt monitu 20 PLN, monit jest wysyłany do pożyczkobiorcy w 7 i 21 dniu od terminu wymagalności pożyczki;

- opłaty za pisemne wezwanie do zapłaty przypominające o spłacie pożyczki – koszt wezwania 100 PLN, pierwsze wezwanie jest wysyłane do pożyczkobiorcy po 14 dniach od terminu wymagalności pożyczki, drugie wezwanie jest wysyłane po 28 dniach od terminu wymagalności pożyczki.

W umowie zastrzeżono, iż opłaty windykacyjne wnoszą: 20 zł za monit SMS, 20 zł za monit wysłany listem pocztowym, 100 zł za wezwanie do zapłaty, 100 zł za ostateczne wezwanie do zapłaty, 100 zł za ustalenie adresu dłużnika.

W dniu 3 lutego 2014 r. strona powodowa zawarła z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. umowę przelewu wierzytelności. Na jej podstawie strona powodowa nabyła wierzytelność przysługującą (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. w stosunku do pozwanego z tytułu zawartej umowy pożyczki.

Sąd zważył co następuje

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie jedynie w części.

Strona powodowa swoje roszczenie wywodziła z umowy pożyczki zawartej przez pozwanego z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. oraz faktu nabycia przedmiotowej wierzytelności w drodze umowy przelewu.

Pozwany nie stawiał się na rozprawę, nie składał w sprawie wyjaśnień, ani też nie zażądał przeprowadzenia rozprawy w swej nieobecności.

Zgodnie z przepisem art. 339 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny (§1); w tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa (§ 2).

Wskazać należy, iż przewidziane w art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego. Domniemanie to zastępuje jedynie postępowanie dowodowe i to tylko wówczas, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości (por.

uzasadnienie orz. SN z dnia 18 lutego 1972 roku, III CRN 539/71, OSNCP 1972, z. 7-8, poz. 150). Wobec więc tego, że zakres działania art. 339 § 2 k.p.c. nie rozciąga się na dziedzinę prawa materialnego, obowiązkiem sądu rozpoznającego sprawę w warunkach zaoczności jest rozważenie, czy w świetle przepisów prawa materialnego twierdzenia strony powodowej uzasadniają uwzględnienie żądania (por. wyrok SN z 31 marca 1999 roku, I CKU 176/97, Prokuratura i Prawo 1999/30 oraz wyrok SN z 6 czerwca 1997 roku, I CKU 87/97, Prokuratura i Prawo 1997/10/44).

Według art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Z uwagi na to, że pozwany D. K. nie stawił się na rozprawie, nie złożył żadnych wyjaśnień ani nie wnosił o rozpoznanie sprawy pod jego nieobecność, Sąd przyjął za prawdziwe twierdzenia strony powodowej o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie i ocenił, że w świetle przepisów prawa materialnego, uzasadniają one uwzględnienie żądania w przeważającej części.

Dlatego też zasądził na rzecz strony powodowej kwotę 329,04 zł. Jednakże oceniając okoliczności faktyczne przez pryzmat przepisów prawa materialnego Sąd doszedł do przekonania, iż pozew nie zasługuje na uwzględnienie w części dotyczącej kwoty 320 zł, tj. opłat windykacyjnych.

Jak wynika z okoliczności niniejszej sprawy umowa pożyczki zawarta pomiędzy stronami oparta była o istniejący u wierzyciela pierwotnego wzorzec umowy. Wskazać trzeba, że o ile pozwany miał możliwość zadecydowania o wysokości kwoty udzielanej jemu pożyczki, to jednak nie miał żadnego wpływu na określenie wysokości opłat windykacyjnych naliczanych w przypadku nie wywiązania się ze zobowiązania w terminie. Postanowienie to nie było z nim negocjowane, a pozwany zawarł tę umowę jako konsument.

W ocenie Sądu, powyższe ustalenia powodują, iż koniecznym w niniejszej sprawie stało się rozważenie, czy w świetle art. 385¹ § 1 k.c. omawiane postanowienie umowne, jako że nie zostało uzgodnione indywidualnie z pozwanym – konsumentem, jest dla niego wiążące. Zgodnie z tym przepisem postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Z art. 385¹ § 3 k.c. wynika, iż nieuzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta.

Zdaniem Sądu z taką właśnie sytuacją mamy do czynienia w rozpoznawanej sprawie.

W ocenie Sądu, zapis umowy, pozwalający stronie powodowej na naliczanie opłat windykacyjnych w wysokości 20 zł za monit SMS, 20 zł za monit wysłany listem pocztowym oraz 100 zł za wezwanie do zapłaty godzi w dobre obyczaje oraz narusza w sposób rażąco interes konsumenta. Opłaty te należy uznać za rażąco wygórowane i nie mieszczące się w granicach swobody kontraktowania, określonej w art. 353¹ k.c., zważywszy że dłużnik zmuszony był przystać na tak ustalone warunki ze względu na swoją słabszą pozycję negocjacyjną.

Wskazać należy, iż opłaty windykacyjne naliczone przez pożyczkodawcę przewyższają kwotę udzielonej pożyczki, a ich wysokość w żaden sposób nie odpowiada kwotom jakie wierzyciel zmuszony jest ponieść dokonując danych czynności. Wysokość opłat jednoznacznie świadczy o tym, iż zastrzeżone zostały w celu maksymalizacji zysków wierzyciela, co mija się, zdaniem Sądu, z pełnioną przez takie opłaty funkcją i nie powinno korzystać z ochrony prawnej. Zdaniem Sądu opłaty takie powinny rekompensować wierzycielowi poniesione w związku z koniecznością prowadzenia windykacji koszty, nie zaś stanowić źródło dochodu. Prowadziłoby to bowiem do podwójnego sankcjonowania nienależytego wykonywania zobowiązania przez dłużnika, a działanie takie zwłaszcza w sytuacji, gdy odsetki zastrzeżone zostały w maksymalnej wysokości, co ma miejsce w niniejszej sprawie, prowadzić może do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał, że opłaty windykacyjne zastrzeżone w umowie przysporzyłyby nadmiernych i nieusprawiedliwionych zysków wierzycielowi i jednocześnie stanowiłyby nieuzasadnione pokrzywdzenie dłużnika i prowadziły do jego znacznego zubożenia. Jednocześnie, jako że postanowienie umowne dotyczące tych opłat nie zostało indywidualnie uzgodnione z pozwanym, z mocy art. 385¹ §1 k.c. nie wiąże ono stron. Nie prowadzi to jednocześnie do nieważności postanowień umowy w pozostałym zakresie, zgodnie bowiem z art. 385¹ §2 k.c. strony są związane umową w pozostałym zakresie.

Niezależnie od powyższego powództwo w zakresie dotyczącym opłat windykacyjnych podlegało by oddaleniu również z tej przyczyny, iż wierzyciel nie wykazał, iż w istocie poniósł takie koszty. Nie przedłożył bowiem żadnego dowodu, z którego wynikałoby, iż w istocie do pozwanego wysłane zostały jakiegokolwiek wezwania do zapłaty, czy to drogą mailową, telefoniczną czy pocztową.

Z powyższych względów Sąd orzekł jak w punkcie I i II sentencji wyroku, zasądając na rzecz strony powodowej kwotę 329,04 zł i oddalając powództwo w pozostałym zakresie. Suma ta stanowiła łączną kwotę do spłaty określoną w umowie pożyczki.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. zgodnie z którym wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Sąd zasądził odsetki od dnia 16 czerwca 2014 r. zgodnie z żądaniem pozwu w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, mając na uwadze, iż uprawnienie do naliczania odsetek w tej wysokości znajduje podstawę w postanowieniach zawartej umowy, a jednocześnie naliczanie odsetek w tej wysokości jest zgodne z przepisami regulującymi wysokość odsetek maksymalnych, a mianowicie art. 359 § 2¹ k.c.

Orzeczenie o kosztach jak w punkcie III sentencji wyroku znajduje podstawę w art. 100 zd. 1. k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Zatem skoro strona powodowa wygrała proces w 50 %, a poniosła koszty w łącznej wysokości 227 zł, na które to koszty składa się uiszczona opłata od pozwu w kwocie 30 zł oraz koszty zastępstwa procesowego wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 197 zł, Sąd zasądził na rzecz strony powodowej kwotę 113,50 zł.

Mając na uwadze, iż wydany wyrok jest wyrokiem zaocznym, Sąd w punkcie IV wyroku, na podstawie art. 333 § 1 pkt 3 k.p.c. nadał mu w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności.